

ERDÉLYI DORINA
Átlagos reggel

Csütörtökök reggel az Újpest-központ megállóban, hét-huszonkettőkor becsukódott mögöttem a metró meghatározhatatlan színű ajtaja. Szokás szerint fülledt és bűdös volt a kocsi. Esélytelennek éreztem, hogy ülőhelyet találok az érettségi reggelén. Arany János születési dátumát próbáltam a fejembe verni, amikor arra lettem figyelmes, hogy egy házaspár hangos vitába kezdett.

– Mondd, te tudod, mit jelent az a rohadt gyűrű az ujjadon? – A nő, aki egyébként kifejezetten szép volt, a kelleténél jóval hangosabban faggatta férjét. A férfi arca pár másodperc alatt vérvörös árnyalatot öltött.

– Drágám, csak néhány sört ittunk Petivel. Közvetlenül a negyedik pohár után hazaindultam. – A férfi szinte suttogva győzködte feleségét.

– Az egy dolog, hogy megcsalsz, de, hogy totális idiótának nézz, na, azt már nem viselem el! – A nő felpattant, átverekedte magát a tömegben, és a Forgách utcánál dühösen leszállt.

A férfi szomorúan nézett rohanó felesége után, én pedig kihasználtam a helyzetet, és levágtam magam a megüresedett helyre. Mielőtt visszatérhettem volna a tételmagoláshoz, egy idős hölgy a lábfejembe nyomta járókeretének lábát. Mély lélegzetet vettem, és fel-

álltam. A néni köszönet nélkül helyet foglalt, közben pedig bőszen rázta a fejét. Keztem beletörődni, hogy már nem leszek képes ismételni a szóbeli előtt, ezért kinyitottam a táskám, hogy beletuszkolhassam a füzetem. A cipzár nem engedelmeskedett, a harmadik rántás után elengedte magát, és minden cuccom a padlóra esett.

Ha az érettségim hasonlítani fog erre a metrórútra, akkor akár le is mondhatok a továbbtanulásról – gondoltam.

Legnagyobb meglepetésemre egy feltűnően jóképű srác sietett a segítségemre.

– Érettségi? – kérdezte félmosollyal.

– Fél óra múlva – válaszoltam idegesen.

Mikor a betétekkel teli neszesszeremet is a kezembe nyomta, megköszöntem a segítségét, majd komolyabban megnéztem magamnak. Körülbelül száznyolcvanöt centi lehetett, félhosszú, fekete hajjal és világító kék szemmel. A szívem kalapálni kezdett, amit próbáltam az érettségire fogni, de valójában tudtam, hogy megint csak szerelemben estem a metrón.

– Deák Ferenc tér – hallatszott a hangosbemondóból.

Egy utolsó pillantást vettem a fiúra, aki szintén engem bámult, és azt mondta:

– Sok sikert! – A jókívánságot egy kacsintás kísérte.

A metró ajtaja kinyílt, én elsodródtam a tömegben, a tökéletes srác pedig eltűnt a sötét alagútba hajtó metróval együtt. Később le is érettségiztem. Arany Jánost húztam.

FEHÉR BOLDIZSÁR
A vak majom
– regényrészlet –

Friss hír a jelenből! Anyám levelet küldött. Időnként még ír. Persze, nem a hogylétem érdekl. Nemsokára kiállítása nyílik Krétán, méghozzá abban a cseppkőbarlangban, ahol a legenda szerint Zeus, az istenek királya született. Nem semmi!

Anyám meghívót küldött a kiállítás-megnyitóra, de nem azért, hogy elmenjek rá. Dehogy! Látni sem akar. Azt szeretné, hogy valamennyi birtokomban lévő újság, televízió és rádióadó hírt adjon róla. Szemmel láthatóan nem értesült arról, hogy az egyetlen

kicsi fia körözött bűnöző lett, az AESTDORC média-birodalomból pedig csak annyi maradt, amit már a kutyák sem hajlandóak megenni.

Ami a Zeusz-barlangot illeti, a mitológiai történet szerint Zeusz apjának, Kronosznak megjósolták, hogy a születendő gyermekei közül az egyik meg fogja őt ölni. Kronoszban fel sem merült, hogy emiatt esetleg ne csináljon gyerekeket, inkább úgy döntött, hogy megessi őket még ártalmatlan pólyás korukban. Őt gyermekét is megette, mire a felesége, Rheia megelégedte a dolgot. Válásra akkoriban még gondolni sem lehetett.

A hatodikát, Zeuszt, titokban egy barlangban szülte meg, aki pedig később valóban megölte az apját.

Egyszer én is jártam a krétai Zeusz-barlangban, huszonhat évesen, azzal a nővel, aki később futólag

a feleségem lett. A barlang a sziget belsejében található, a Lassithi-fennsíkon, amely a körülálló hegyek tetejéről toldozott-foldozott pikniklepedőre hasonlít. A fennsík hemzsegett a turistáktól, mint minden olyan hely, ahol állítólag valamilyen istenség született vagy meghalt. Aki kifizetett egy kis pénzt, annak nem kellett felgyalogolnia a meredek kaptatón a barlanghoz, hanem számmal felvitethette magát. Sokan éltek is a lehetőséggel. A legtöbben közülük akkorára híztak, mint a telihold.

Valaki megkérdezte az idegenvezetőnkől, miért pont ezt a barlangot nevezték ki Zeusz szülőbarlangjának? Az idegenvezetőt már cinikussá tette a rengeteg ostoba kérdés.

– Miért pont másikat? – kérdezett vissza. – Végül is nem mindegy, hogy hol nem történt meg?

Anyám kiállításának címe: Átváltozások, és valamennyi kiállított kép hasonló módon készült. Anyám büszke rá, hogy a történelemben senki más nem használta előtte ezt a festészeti technikát. Íme: először befestékezi egy kutya nyelvét, aztán porcukrot szór a vászonra. Na már most, ahol a kutya felnyalogatja a cukrot, ott kerekded festékpacák maradnak hátra. Egy kritika szerint vallásos élmény a festményekre nézni.

Miután Joséphine felkísért az emeletre, igen különös dolog történt. Finkelmann felénk fordult a karszékéből, és egy pillanatig azt hitte, szellemet lát, esetleg, hogy én vagyok a halál angyala vagy a kaszás, és ezt kérdezte:

– Eljött az időm?

A magyarázat pedig a következő: megszólalásig úgy néztem ki, mint Finkelmann ugyanennyi idősen, tehát a húszas évei elején. Miután mutatott magáról néhány régi fotót, engem is megdöbbenett a hasonlóság. Finkelmann nem tudott róla, hogy lenne utódja, így hát az első dolog, amire gondolni tudott, hogy csak vízió vagyok. Ám ahogy ott álltam az ajtóban, a nyeszlett vállammal, a kitágult pólómban, káprázó szemmel, semmi végzetszerű nem volt a megjelenésemben. Ez Finkelmann is hamar észhez térítette.

– Ki ez a fiú? – kérdezte. – És mit akar?

Tettem előre egy lépést, bemutatkoztam, ugyancsak szépen és illedelmesen. Erre apám tanított: ha zavarban vagy, legyél udvarias!

Aztán megmondtam, ki az édesanyám, megmutattam a levelet is. Finkelmann épp csak egy pillantást vetett rá, és helyet kínált. Ő maga felállt a karszékéből.

Pár pillanatig görnyesztette a hátát, látszott, hogy hasít benne a fájdalom, aztán felegyenesedett. Nagyobb volt, mint számítottam rá. Tagbaszakadt, ősz-öreg harcos, hatvanhárom éves. A nadrágja tökéletesen élére vasalva, az ingje patyolat, és külön megjegyeztem a monogramos házipapucsát is. Erre pedig Finkelmann tanított: egy úriember nem másokat, hanem saját magát tiszteli meg az öltözékével.

Joséphinnel együtt kimentek a szobából, otthagytak egyedül ebben a kincseskamrában.

Zavaromban abba a székbe ültem le, amelyben addig Finkelmann ült, így szembe találtam magam a kilátással. Azoktól a hatalmas ablakoktól olyan érzésem támadt, mintha repülnék. Talán Finkelmannak is, és ezért töltött mindig olyan sok időt előttük. Végül is mi másra vágyhatna egy lélek, bezárva egy elöregedett, jóformán teljesen tönkrement emberi testbe, ha nem arra, hogy repüljön?

Finkelmann a való életben egyébként kiváló pilóta volt. Többek között örökül hagyta rám a magánrepülőjét is, amely egy városszéli hangárban állt, és tíztagú szerelőbrigád tartotta mindig indulásra készen – hátha Finkelmannak dolga akad valahol a világban. Mikor első ízben elmentem megnézni, a szerelők mondták, hogy Finkelmann mindig maga vezette a repülőgépet.

Nem egészen egy év múlva annak a repülőnek az árából vettem meg apámnak ezt a lovasrancsot, ahol most is ülök.

Pár perc múlva visszatértek, Finkelmann mellém ült, Joséphine pedig egy kancsó teát és két csészét tett mellénk. Finkelmann hosszú ideig szótlanul bámult rám, mintha egy régi fényképet nézne. Azon gondolkodott, ki készítette, mikor és hol? Aztán így szólt:

– Mit tehetek érted?

Gondolkodnom kellett.

– Fogalmam sincs – mondtam.

– Pénzt akarsz?

– Hogy mi?

– Időt spórolok neked, és megmondom, nem tudsz megszarolni. Egyrészt nincs ki előtt, másfelől meg nem is érdekel. Legkésőbb két hónap múlva meghalok.

– Tudom – mondtam.

– Nos?

– Azt hittem, ha itt leszek, akkor majd tudni fogom. De nem tudom. Talán csak annyit, hogy megmondja: tényleg maga-e az édesapám?